

MODERN METHODS OF TEACHING ENGLISH IN HIGHER AND SECONDARY SPECIAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN MEDICAL DIRECTION

Mirrahimova Gulbahor Shuhratovna

Toshkent tibbiyot akademiyasi O'zbek va xorijiy tillar kafedrasi katta o'qituvchisi

Annotation. There are many ways to learn English in higher and secondary special education today. Each of the methods has certain characteristics, some are more popular and in demand, others less so. This article discusses the main ways to learn English for students.

Keywords: audio resource, video resource, interactive resource, grammar translation, direct conversation, communication.

Kirish

Bugungi kunda ingliz tilini o'rgatishning juda ko'p sonli usullari mavjud. Bundan tashqari, yangilari muntazam ravishda ishlab chiqiladi, shuning uchun endi har bir o'qituvchi o'zi uchun eng mos ish usulini tanlashi mumkin. Hozirgi vaqtida oliv hamada orta-maxsus o'quv yurtlarida ingliz tilini o'rgatishda eng ko'p klassik usullar qo'llaniladi. Bu texnikaning mohiyati shundan iboratki, o'qituvchi kundalik hayotda qo'llaniladigan to'g'ridan-to'g'ri so'zlashuv tilini o'rganishga ko'proq e'tibor beradi. Dars ingliz tilida olib boriladi, o'qituvchi ham ingliz tilida tushuntirishlar va yangi mavzularni berishi kerak. Faqat ingliz tilidagi adabiyotlardan foydalananiladi. Ushbu usul yordamida ingliz tilini o'rgatishda o'quvchilar tomonidan bilimlarni muvaffaqiyatli o'zlashtirishda o'qituvchining o'rni asosiy hisoblanadi. Ya'ni, uning nutqi mutlaqo aniq va to'g'ri bo'lishi kerak, talaffuzi mukammal bo'lishi kerak, chunki talabalar doimo o'qituvchidan keyin aynan takrorlanadi. To'g'ridan-to'g'ri o'qitish usuli ingliz tilida so'zlashuvchi o'qituvchi sifatida eng mos keladi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Grammatika-tarjima usuli zamonaviy ta'lim tizimida asosiy hisoblanadi. Bu o'nlab yillar davomida qo'llanilgan klassik usul. Uning keng tarqalganligi, shuningdek, ko'pchilik o'qituvchilarning o'zлari ushbu usul yordamida o'qiganligi bilan bog'liq. Grammatika-tarjima usulining maqsadi grammatik qoidalardan foydalangan holda o'qish va tarjima qilish qobiliyatini o'z ichiga oladi.

Bu usulning kamchiliklari qatoriga leksik qismga yetarlicha e'tibor berilmaganligi ham kiradi. Lug'atni o'rganish so'zlarni mexanik yodlash bilan qisqartiriladi. O'qish va tarjima qilish qat'iy tartibda amalga oshiriladi. Bundan tashqari, o'qish uchun taklif qilinadigan matnlar odatda murakkab badiiy adabiyotga tegishli, shuning uchun talaba faqat adabiy tilni o'rganadi. Til muhitiga kirkach, adabiy tilni yaxshi bilsa ham, boshqalarni tushunish juda qiyin bo'ladi.

Tadqiqot metodologiyasi. Ikkala metodning mohiyati tilni aniq tuzilmalar orqali uzatishdir, yodlash audio va video yozuvlar yordamida amalga oshiriladi.

Tahlil va natijalar. Kommunikativ usul faqat engil kichik nutq uchun mo'ljallangan deb o'yash xato bo'ladi. Muayyan soha bo'yicha mutaxassis bo'lmoqchi bo'lganlar chet el nashrlarida o'z mavzusiga oid nashrlarni muntazam o'qiydilar. Katta lug'atga ega bo'lgan holda, ular matnga osongina yo'naltiriladilar, ammo bu ularga chet ellik hamkasbi bilan bir xil mavzuda suhbatni davom ettirish uchun juda ko'p kuch sarflaydi. Kommunikativ usul, birinchi navbatda, muloqot qo'rquvini yo'qotish uchun mo'ljallangan.

Xulosa va takliflar. Shunday qilib, xulosa qilsak ingliz tilini o'rganish usullari yoki metodlari bir qator o'ziga xos xususiyatlarga ega. Ularning aksariyati o'qitishning an'anaviy va zamonaviy uslublarini uyg'unlashtirish asosida ishlab chiqilgan. Yosh guruhlari bo'yicha farqlash va ko'p darajali yondashuv individual inson shaxsini rivojlantirish, uning dunyoqarashi, qadriyatlar tizimi, o'zini o'zi aniqlash va fikrlash qobiliyatiga ta'sir qilish imkoniyatini beradi. Oddiy qilib aytganda, hozirda ommabop individual yondashuv birinchi o'rinda turadi. Istisnosiz, barcha Britaniya usullari to'rtta til ko'nigmalarini rivojlantirishga qaratilgan: o'qish, yozish, gapirish va tinglash. Bunda audio, video va interaktiv resurslardan foydalinishga katta e'tibor qaratilmoqda.

Foydalaniman adabiyotlar ro'yxati

1. Домашnev А.И. и др. Методика преподавания английского языка в педагогическом вузе. – М., – 240 с.
2. Основные направления в методике преподавания иностранных языков в XX вв. / Под ред. М.В. Рахманова.– М.: Педагогика, 1972. – С. 4.
3. Шейлз Д. Коммуникативность в обучении современным языкам. современных языков для целей общения».
4. Mavlonova R.A., Arabova M., Salohiddinova G‘. Pedagogik texnologiya. –T: “Fan”nashriyoti. 2008 yil.
5. Токарева В.А. Вопросы психологии формирования верности общественному долгу у младших подростков: Дис. канд. Пед. Наук. – Ташкент.
6. Internet saytlari
7. www.tdpu.uz
8. www.ziyonet.uz
9. www.google.uz